

نامه انگلس به خوزه مزا

لندن ۲۴ مارس ۱۸۹۱

مزیای عزیزم!

با خوشوقتی زیاد توسط نامه ای که شما در دوم این ماه نوشته بودید، اطلاع حاصل کردیم که ترجمه اسپانیایی کتاب «فقر فلسفه» مارکس که به وسیله شما صورت گرفته است- بزودی منتشر خواهد شد. بدیهی است که این اقدام مورد تأیید کامل ما بوده و تأثیر زیادی بر روی اشاعه سوسیالیسم در اسپانیا خواهد داشت. بدون شک تنوری پرودون که کتاب مارکس شالوده آن را از هم پاشید از زمان شکست کمون پاریس از صحنه روزگار محو شده است ولی هنوز هم جمله پردازی های آن برای بورژواهای رادیکال و شبه سوسیالیست های اروپای غربی منبع عظیمی برای تخدیر کارگران است و از آن جا که کارگران این کشورها جمله پردازی های پرودونی مشابهی را از پیشینیان آن ها به ارث برده، لذا *لفظ بازی های رادیکال ها*، هم چنان بر روی ایشان مؤثر واقع می شود. این موضوع در مورد فرانسه صادق است و در آنجا، تنها پرودونیست هایی که هنوز وجود دارند یعنی بورژواهای رادیکال یا جمهوری خواهان خود را سوسیالیست می نامند و اگر اشتباه نکنم، در مجلس و مطبوعات شما نیز چنین جمهوری خواهانی وجود دارند که خود را سوسیالیست می خوانند. آن ها ایده های پرودونی را وسیله کاملاً مناسبی برای آن می دانند که در مقابل سوسیالیسم اصیل یعنی بیان مختصر و مفید تلاش های پرولتاریا یک سوسیالیسم ساختگی بورژوائی را علم کنند.

با سلام های برادرانه

ف- انگلس

اثر آقای پرودون تنها یک بررسی ساده از اقتصاد سیاسی و یک کتاب معمولی نیست، بلکه یک کتاب مقدس آسمانی است؛ «رموز است»، «اسرار درون سینه پروردگار است»، «وحی منزل» است. همه این هاست ولی از آن جا که امروز پیغمبران را دقیق تر از نویسندگان دنیوی می آزمایند، لذا خواننده باید به این نکته تن در دهد که پاپیای تحجر خشک و خسته کننده «نابغه» حرکت کند تا بتواند همراه آقای پرودون به حیطه ی سماواتی و پر برکت مافوق سوسیالیسم برسد.

از مقدمه کتاب «فلسفه فقر» اثر پرودون صفحه سوم